

Krimp onderkennen, hoop behouden

Beleidsplan 2020-2023
Hervormde gemeente Eethen en Drongelen

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	2
Hoofdstuk 1: Krimp onderkennen, hoop behouden	4
Verleden, heden en toekomst.....	4
‘Hij die haar leidt’	4
Gemeenteleven is dynamisch	5
Grenzen en generaties	5
Krimp onderkennen – hoop behouden	6
Hoofdstuk 2: Identiteit, organisatie en beleidsplan	7
Identiteit	7
Leiding en organisatie	7
Omgang met het beleidsplan	8
Opzet van het beleidsplan.....	8
Hoofdstuk 3: Vieren	9
Bezinning op Heilig Avondmaal	9
Instellen werkgroep eredienst	9
Betrokkenheid kinderen en tieners bij erediensten	9
Avonddiensten	9
Liturgische kleuren.....	10
Hoofdstuk 4: Omzien naar elkaar	10
Wijkgericht pastoraat.....	10
Bezoekwerk voor en contact met ouderen	10
Hoofdstuk 5: Dienen	11
Zendingsproject	11
Diaconale werkvakantie jongeren	11
Armoedebeleid	11
Hoofdstuk 6: Jeugd en jongeren.....	11
Integraal en doelgericht jeugdwerk.....	11
Kinderkoffer en geloofsopvoeding	12

Hoofdstuk 7: Vorming en toerusting	12
IZB-Focustraject	12
Avonddiensten	12
Hoofdstuk 8: Kerk in en voor de dorpen.....	12
IZB-Focustraject	12
Inloopuur geloof en zingeving	12
PWA-school.....	13
Kerkgebouw van en voor het hele dorp	13
Hoofdstuk 9: Leidinggeven aan de gemeente.....	13
Kerkenraad – werkgroepen.....	13
Communicatie.....	13
Hoofdstuk 10: Bovenplaatselijk kerk- zijn.....	14
Samenwerking buurgemeenten en regio	14
Hoofdstuk 11: Kerkbeheer	14
Privacywetgeving AVG	14
Archivering.....	15
Gebouwenbeheer	15

Hoofdstuk 1: Krimp onderkennen, hoop behouden

Voor u ligt het beleidsplan van de hervormde gemeente Eethen en Drongelen voor de jaren 2020-2023. In dit beleidsplan worden de kaders geschetst van de manier waarop we als kerkelijke gemeente onze roeping verstaan voor de jaren die voor ons liggen. Ook worden concrete voornemens van beleid uitgesproken, die bedoelen richting te geven aan de bezinning en besluitvorming binnen kerkenraad en gemeente in de komende tijd.

De titel van dit beleidsplan luidt 'Krimp onderkennen, hoop behouden'. Tijdens een aantal momenten van bezinning op gemeenteavonden en kerkenraadsbijeenkomsten in de afgelopen jaren is over dit onderwerp doorgesproken. Toen het moment zich aandeed om het beleidsplan op te stellen voor de komende jaren, lag het voor de hand op deze bezinning terug te grijpen, en tegelijk deze te gebruiken als startpunt bij het formuleren van het beleid en de beleidsvoornemens met het oog op de jaren 2020-2023.

Graag delen we in dit eerste hoofdstuk de visie die onder dit gehele beleidsplan ligt, en die richting wil geven aan ons gemeentelieven.

Verleden, heden en toekomst

In gesprekken over het beleid met het oog op onze kerkelijke gemeente speelt voortdurend mee of het uitgangspunt genomen wordt in het verleden, het heden of de toekomst, en hoe deze drie zich tot elkaar verhouden.

Het is onvermijdelijk en juist goed dat alle drie de manieren van kijken een rol spelen. De manier waarop dat gebeurt, is van belang om te kunnen komen tot vruchtbare beslissingen. Als het uitgangspunt eenzijdig genomen wordt in het verleden, ligt nostalgie op de loer. 'Vroeger was het beter' en 'Eigenlijk zou het gemeentelieven vormgegeven moeten worden zoals het toen was'.

Als het uitgangspunt eenzijdig wordt genomen in het heden, ligt op de loer dat wordt vastgehouden aan de status quo, dus hoe alles nu is. Vaak ligt hieraan een gevoel van angst of onbehagen ten grondslag voor wat kan komen. Angst voor veranderingen in het gemeentelieven zelf, of angst voor de gevolgen van externe factoren in de samenleving.

Als het uitgangspunt eenzijdig wordt genomen in de toekomst, ligt op de loer dat gestreefd wordt naar een utopie, een ideale manier van kerk-zijn, die geen recht doet aan de weg die deze gemeente is gegaan tot nu toe, en die geen rekening houdt met de mogelijkheden en onmogelijkheden in het heden.

'Hij die haar leidt'

Fundamenteel voor gemeente-zijn is de erkenning dat de kerk onderweg is als pelgrim. De kerk van Christus wordt geleid door de Geest. Het lied 'God is getrouw, zijn plannen falen niet' maakt prachtig duidelijk hoe verleden, heden en toekomst omvat worden door God zelf.

1. God is getrouw, zijn plannen falen niet, Hij kiest de zijnen uit, Hij roept die allen.
Die 't heden kent, de toekomst overziet, laat van zijn woorden geen ter aarde vallen;
en 't werk der eeuwen, dat zijn Geest ompant, volvoert zijn hand.

2. De Heer regeert! Zijn Koninkrijk staat vast, zijn heerschappij omvat de loop der tijden;
een sterke hand, die nooit heeft misgetast, blijft met het heilig zwaard des Geestes strijden;
en d' adem zijner lippen overmant de tegenstand.

3. De Heil'ge Geest, die haar de toekomst spelt, doet aan Gods Kerk zijn heilgeheimen weten;
Hij, die haar leidt en in de waarheid stelt heeft zijn bestek met wijsheid uitgemeten;
Hij trekt met heel zijn Kerk van land tot land als Gods gezant.

Dit is een manier van kijken die steeds weer de broodnodige ontspanning geeft als de omstandigheden van kerk-zijn niet ideaal lijken met het oog op de toekomst. Daarom is het besef dat we onderweg zijn naar Gods Koninkrijk fundamenteel voor het gemeentelven. Dit impliceert namelijk dat de kerk nooit een doel in zichzelf kan zijn. Zij is een middel in Gods hand om hen die het evangelie nog niet kennen hiermee in aanraking te brengen. De kerk en haar leden worden ingeschakeld in Gods missie op een integrale manier, dus met hoofd, hart en handen. Dat betekent ook dat alles wat de gemeente doet, direct of indirect betrokken dient te zijn op dit deelnemen aan Gods missie. Hiertoe worden wij allen toegerust in de diverse aspecten van het gemeentelven.

Gemeentelven is dynamisch

De kerk is dus nooit een doel in zichzelf, en dat betekent ook dat de manier waarop het gemeentelven vorm krijgt nooit een doel in zichzelf kan zijn. Dit krijgt altijd vorm in wisselwerking met de tijd waarin en de plaats waar een gemeente leeft. Dat maakt een gemeente per definitie dynamisch en zorgt ervoor dat manieren van gemeente zijn door de tijd heen veranderen. Dat is onvermijdelijk, en zelfs nodig als een gemeente betrokken wil blijven op haar deelnemen in Gods missie hier en nu. Maar de wezenlijke ontspanning is en blijft gegeven met het geloof dat door de tijden heen de Geest de kerk leidt.

Tijdens de themadienst in 2017 over Reformatie 500 gebruikten we het beeld van de zandsculptuur (en niet het stenen monument) om dit aan te duiden. 'Een kerk die gereformeerd is, dient steeds weer gereformeerd te worden.' Dat gemeentelven door de tijd heen blijft veranderen, is een kerngegeven waar ook de Reformatoren oog voor hadden, en het geldt ook nu.

De wereld waarin wij leven, verandert zo snel en zo diepgaand dat de structuren, vormen en gewoontes die de kerk lange tijd voedden en steunden, en die mensen in staat stelden hun geloof te beleven voor Gods aangezicht, hun betekenis verloren of aan het verliezen zijn. Om in deze tijd betekenisvol en gelovig kerk te kunnen zijn, dient de kerk die structuren, vormen en gewoontes goed tegen het licht houden om te kijken wat mee dient te gaan op de pelgrimstocht.

Grenzen en generaties

We stellen vast dat we als kerk voor grote veranderingen staan. Dat is dus niet voor het eerst! Deze periodes zijn er vaker geweest. En het mooie is dat het door zo'n periode heen ook altijd goed komt. Het is vaak een lastige periode. Maar de kerk is er altijd sterker uitgekomen, omdat ze, geleid door de Geest, wegen vond om het evangelie, Gods blijde boodschap, weer opnieuw tot klinken te brengen in een nieuwe tijd.

De kerk verandert. We lopen aan tegen de grenzen van ons huidige kerk zijn. Als gemeente in Eethen en Drongelen zien we dat concreet in de ontwikkelingen in ledenaantallen en leeftijdsopbouw van de gemeente. Het merendeel van de leden is ouder dan 50 jaar, en het aantal jongeren is klein. De gemeente krimpt, en zal de komende tien tot twintig jaar verder krimpen en vergrijzen. Het is niet te verwachten dat dit beeld opeens wezenlijk veranderen zal, en daarom is het nu belangrijk om vooruit te durven kijken, en beslissingen te nemen die

behelpzaam zijn voor de komende generaties. Want uitspreken en belijden dat de Geest de kerk leidt, ontslaat ons niet van de opdracht om er alles aan te doen om ook voor komende generaties een plek te behouden in deze dorpen waar ze samen kunnen komen om God te loven en om toegerust te worden voor hun leven als christen in de Nederlandse samenleving. Terecht zijn gemeenteleden van nu vaak dankbaar voor wat de generatie van hun ouders allemaal heeft gedaan voor de gemeente. Hun inzet en offervaardigheid worden terecht geroemd. Ongetwijfeld speelde bij die vorige generatie mee dat zij ook in de toekomst voor hun kinderen gemeentelieven mogelijk wilden maken. Diezelfde visie mag nu leidend zijn voor ónze generatie. Zodat ook de kinderen en tieners van nu over twintig of dertig jaar dankbaar zullen zijn voor beslissingen die genomen werden door onze huidige generatie.

Groot verschil is dat de omstandigheden in de afgelopen tientallen jaren fundamenteel gewijzigd zijn. De kerk wordt kleiner, en de middelen schaarser. Dit was in de tijd van de vorige generatie zo niet aan de orde. Omdat de kerk kleiner wordt, en er minder middelen beschikbaar zullen zijn, is het nodig om tegen het licht te houden of de huidige structuren, vormen en gewoontes doorgegeven kunnen worden aan de volgende generatie, of dat het wijs is om het gemeentelieven anders in te richten om ervoor te zorgen dat de gemeente, nu en in de toekomst, haar kerntaak (deelnemen aan Gods missie) nog altijd kan uitvoeren, zij het met minder leden en met minder middelen.

Krimp onderkennen – hoop behouden

Het besef dat de kerk ‘van generatie tot generatie’ verder gaat als pelgrim, stemt dankbaar. Dankbaar voor wat anderen vroeger deden voor ons. Dankbaar voor de mogelijkheid en de kans die wij nu hebben om te denken aan de generatie die komt.

Op deze wijze naar voren kijken, kan ook andere emoties oproepen, zoals heimwee, verdriet, angst of irritatie. Het is goed te erkennen dat die emoties er zijn, en dat ze er ook mogen zijn. Maar ze helpen ons uiteindelijk niet verder. De uitdaging, zo is onze overtuiging, waar wij allemaal voor staan is te omschrijven als een dubbele beweging: krimp onderkennen – hoop behouden.

We willen ook in de komende jaren betekenisvol en gelovig kerk zijn, ook al zijn we met minder mensen dan in het verleden en zijn er minder middelen beschikbaar. Hiervoor is het nodig dat we ons niet langer bezinnen op nieuwe antwoorden op de oude vragen. Want die vinden we nauwelijks meer. Die oude vragen waren ter zake, maar voor de toekomst dienen we ook andere vragen te stellen. Het is nodig dat we ons bezinnen op de nieuwe vragen, en samen op zoek gaan naar mogelijke antwoorden op die nieuwe vragen. De bedoeling van dit beleidsplan is om hierbij richting te wijzen.

Oude vraag	Nieuwe vraag
1. Wat is onze visie en hoe geven we die vorm?	1. Wat heeft God in de zin en hoe raken we daarbij betrokken?
2. Hoe krijgen we ze binnen?	2. Hoe gaan we naar buiten?
3. Hoe kunnen we als gemeente overleven?	3. Hoe kunnen we dienen?
4. Wat moet de dominee/ de kerkenraad doen?	4. Wat staat ons als gemeente te doen?

Hoofdstuk 2: Identiteit, organisatie en beleidsplan

Identiteit

Onze identiteit als gemeente is wezenlijk verbonden met de persoon van Jezus Christus. Door wat Hij gedaan heeft in zijn leven en door zijn sterven en opstanding, mogen we ons door het geloof zijn eigendom weten. Hij vormt de grond van ons bestaan en van alles wat we als gemeente doen.

Onze hervormde gemeente Eethen en Drongelen maakt deel uit van de Protestantse Kerk in Nederland. We weten ons verbonden met de protestantse traditie van geloven, en weten ons deel van Gods wereldwijde kerk.

Binnen de protestantse traditie voelen we ons als gemeente verbonden met de gereformeerde theologie. Kernachtig geven de volgende woorden uit die traditie aan waar wij voor staan: 'Alleen de Schrift', 'Heel de Schrift', 'Alleen door genade', 'Alleen door geloof' en 'God alleen de eer'.

Daarbij gaat het erom dat we zo de rijkdom en de veelkleurigheid van de Bijbelse boodschap ontdekken, waarvan Jezus Christus het hart vormt.

De gereformeerde traditie waarin we staan, wordt verrijkt door invloeden uit de evangelische stroming, die het belang benadrukt van een praktische doorwerking van de Bijbelse boodschap in het leven van elke dag.

Onze hervormde gemeente Eethen en Drongelen is het resultaat van een fusie in 2011 van de afzonderlijke hervormde gemeenten in beide dorpen. Deze gemeenten deelden al sinds 1618 een predikantsplaats, waardoor zij altijd al sterk op elkaar betrokken zijn geweest. Na de fusie vond de kern van het gemeentelven, namelijk de samenkomst rond het Woord van God op de zondag, alleen nog maar gezamenlijk plaats, afwisselend in het kerkgebouw van Drongelen en Eethen. In 2017 is het kerkgebouw van Drongelen aan de eredienst onttrokken, en komt de gemeente samen in de kerk van Eethen.

Als deel van de Protestantse Kerk in Nederland beweegt onze gemeente zich wat haar beleid betreft binnen de kaders en de speelruimte die de kerkorde en de ordinanties van deze kerk beogen te bieden. Daar waar de kerk in haar kerkorde vraagt om beleidskeuzes expliciet te verantwoorden, zijn deze weergegeven in de plaatselijke regeling van onze gemeente.

Leiding en organisatie

De leiding van de gemeente is toevertrouwd aan de kerkenraad, die gevormd wordt door de ambtsdragers van de gemeente, te weten de predikant, de ouderlingen, de ouderlingen-kerkrentmeester en de diakenen. Het ambt beoogt de gemeente bij het heil te bepalen en haar te bewaren bij haar roeping in de wereld.

In onze gemeente bestaat de kerkenraad uit een predikant (tenzij de gemeente vacant is), vier ouderlingen, twee ouderlingen-kerkrentmeester en vier diakenen. De kerkenraad vergadert ongeveer tien keer per jaar, waarbij de vergadering wordt voorbereid door het moderamen, dat bestaat uit de voorzitter en de scribe van de kerkenraad, de predikant, en de voorzitters van het College van diakenen en van het College van kerkrentmeesters.

Deze twee colleges, en het consistorie (predikant en ouderlingen) komen ook afzonderlijk in vergaderingen bij elkaar. Daarbij bestaat het College van kerkrentmeesters naast de ouderlingen-kerkrentmeester ook uit 'gewone' kerkrentmeesters.

De kerkenraad laat zich voor haar werk in de gemeente bijstaan door verschillende werkgroepen. Minimaal twee keer per jaar wordt er een gemeenteavond gehouden, om zo gemeentebreed het gesprek te kunnen voeren over het gevoerde beleid, en over actuele ontwikkelingen.

Omgang met het beleidsplan

Voorafgaand aan en tijdens de jaarlijkse gemeenteavond in het voorjaar wordt door kerkenraad, colleges en gemeente een tussenbalans opgemaakt aan de hand van het vigerende beleidsplan. Naar aanleiding van deze tussenbalans wordt gekeken of het nodig is dat de kerkenraad aanpassingen doorvoert aan het beleidsplan. Zo willen we ervoor zorgen dat het beleidsplan geen dode letter blijft, zoals vaak het resultaat was van de eerste 'oude' vraag ('Wat is onze visie en hoe geven we die vorm?'). We hopen dat het beleidsplan juist een dynamische tekst zal zijn, die daadwerkelijk helpt om als gemeente te zoeken naar het antwoord op de eerste 'nieuwe' vraag: Wat heeft God in de zin en hoe raken we daarbij betrokken?

Opzet van het beleidsplan

In het licht van wat we zonet hebben geschreven, is ervoor gekozen om in dit beleidsplan nauwelijks een beschrijving te geven van de huidige stand van zaken in het gemeentelven. Daarvoor verwijzen we naar het 'Beleidsplan 2014-2019' en vooral naar het document 'Terugblik op beleidsplan 2014-2019 en andere ontwikkelingen in deze periode'. Deze documenten zijn te vinden op de website van onze gemeente. Uiteraard bevat ook de website alle informatie die inzicht geeft in hoe dingen in onze gemeente toegaan. En uiteraard is er geen betere manier om daarmee in aanraking te komen, dan gewoon op reguliere basis te participeren in het gemeentelven, op de zondag en doordeweeks!

Wat we in dit beleidsplan aanreiken zijn beleidsvoornemens voor de komende jaren. Vaak zijn dit onderwerpen die vragen om bezinning. Waar die bezinning plaatsvindt, kan per onderwerp verschillen. Dat kan zijn in de kerkenraad, in de colleges, in een werkgroep, of gemeentebreed tijdens een gemeenteavond of anderszins.

We hebben ervoor gekozen de beleidsvoornemens te ordenen in een aantal hoofdstukken, die kernfuncties van het gemeentelven vormen. Juist omdat we het belangrijk vinden dat de beleidsvoornemens rijpen door onderlinge bezinning, is de omschrijving beknopt.

We hopen dat het beleidsplan een richting wijst, prioriteiten aanreikt, maar niet beperkend werkt. Integendeel. We willen proberen om voortdurend voeling te houden met wat binnen en buiten de gemeente leeft, en in dat alles samen zoeken naar een weg om te gaan.

Hoofdstuk 3: Vieren

Bezinning op Heilig Avondmaal

Het Heilig Avondmaal is de Maaltijd die Jezus zelf heeft ingesteld voor zijn kerk. Dit sacrament van brood en wijn is van geestelijk levensbelang, ook voor de kerk vandaag. Toch zien we dat in onze gemeente veel gemeenteleden de diensten waarin de Maaltijd wordt gevierd niet (meer) bezoeken. Anderen daarentegen worden juist enorm opgebouwd in het geloof door het vieren van het Avondmaal. We willen het gesprek hierover aangaan, en proberen te ontdekken op welke wijze de viering van het Avondmaal het geloof van velen kan versterken. Deze bezinning zal dienen te gaan over de vorm, de inhoud én de beleving van de viering.

Instellen werkgroep eredienst

De erediensten vormen het hart van het gemeente zijn. Zoals het nu gaat, rust het vormgeven hiervan en de voorbereidingen hierop voornamelijk op de schouders van de predikant. Maar vanwege de continuïteit (bijv. wanneer de gemeente vacant raakt, of de predikant een kleinere aanstelling zal hebben) is het goed deze verantwoordelijkheid te spreiden en meerdere gemeenteleden te betrekken bij de bezinning op liturgie, bij de opzet en voorbereiding van bijzondere (thema)diensten en vespers, bij het vormgeven van de onderlinge ontmoeting rond de diensten en bij de bezinning op de liturgische inrichting van de kerkzaal.

Betrokkenheid kinderen en tieners bij erediensten

De eredienst is om veel redenen een bijzonder gebeuren. In het geheel van het gemeentelven is het een plek waar alle leeftijden samenkomen om God te loven, om te bidden, om de Bijbel te lezen, om te zingen en om de sacramenten te vieren.

Omdat we het belangrijk vinden dat de eredienst een plek is waar ook de kinderen en tieners zich thuis voelen, en kunnen groeien in geloof, willen we nadenken over manieren waarop zij betrokken kunnen worden bij het vormgeven van jaarlijks een aantal kerkdiensten, waarin door de thema's of de liturgische vormen specifiek wordt aangesloten bij hun leef- en belevingswereld. Tegelijk willen we ook deze diensten blijven benaderen als diensten voor de gehéle gemeente.

Avonddiensten

De avonddiensten die tweewekelijks worden gehouden, worden een stuk minder goed bezocht dan de morgendiensten. De komende tijd willen we ons bezinnen op de vraag waarin de toegevoegde waarde van deze diensten ten opzichte van de morgendiensten kan bestaan, en op welke manier de avonddiensten zo een waardevolle plaats in het gemeentelven kunnen houden. In het recente verleden is naast een 'traditionele' invulling gekozen voor zangdiensten, verdiepende themadiensten, een vesper met aansluitend een ethische bezinning etc.

Ook willen we het gesprek zoeken met buurgemeenten, om te verkennen of het samen houden van diensten een begaanbare weg zou kunnen zijn.

Liturgische kleuren

In de afgelopen tijd, na de sluiting van de Drongelse kerk, is het liturgisch centrum opnieuw ingericht. Zo kregen het 'Drongelse' doopvont en een Paaskaars een plek. Al enige tijd wordt nagedacht over het aanbrengen van een kleed op de Avondmaalstafel, waarvan de kleur steeds in overeenstemming is met de liturgische kleur die hoort bij een bepaalde tijd in het kerkelijke jaar. Deze bezinning hopen we binnenkort af te ronden.

Hoofdstuk 4: Omzien naar elkaar

Wijkgericht pastoraat

We willen graag het bewustzijn bij gemeenteleden over het belang en de mogelijkheden van het omzien naar elkaar vergroten, en initiatieven aanreiken en stimuleren.

Bij het georganiseerde (ambtelijke) pastoraat en diaconaat werken we daarom sinds 2019 met wijken en doelgroepen. De komende periode willen we dit wijkgerichte pastoraat concreet invullen.

De wijkouderlingen zullen alle ingeschrevenen bezoeken, om kennis te maken en te polsen op welke wijze gemeenteleden het (groot)(huis)bezoek graag ingevuld zien worden. Vervolgens zullen zij hun bezoekwerk inrichten al naar gelang de uitkomsten.

Het ligt in de lijn van de verwachting dat gezocht wordt naar vormen van gezamenlijk, onderling contact voor groepen als 'starters', 'bouwers' en 'ouders met kinderen', omdat we nu al zien dat meer 'traditionele' vormen van contact (huisbezoek) niet goed meer lijken aan te sluiten op de verwachtingen van juist deze groepen.

Bezoekwerk voor en contact met ouderen

Verschillende personen in de gemeente zijn betrokken bij het bezoekwerk voor en het contact met oudere gemeenteleden en dorpsbewoners. Het gaat om de HVD, de bezoekbroeder en de predikant. Uit diverse onderzoeken blijkt dat eenzaamheid een steeds groter probleem vormt onder ouderen. Vanuit onze pastorale en diaconale betrokkenheid op mensen, willen we hier meer oog voor krijgen.

De persoonlijke ontmoetingen, en ook de ontmoetingsmiddagen in De Hoeksteen, kunnen hierbij van betekenis zijn. De komende periode zoeken we naar manieren om het bezoekwerk voor en het contact met oudere gemeenteleden en dorpsbewoners goed vorm te geven. We willen daarbij juist ook jongere generaties betrekken, bijv. door hen te enthousiasmeren bezoekbroeder of -zuster te worden, of door mee te helpen met activiteiten zoals samen koken, samen boodschappen doen etc.

De diaconale spits in het IZB-Focustraject kan hiervoor een eerste aanzet vormen. Die mogelijkheden verdienen het verkend te worden. Ook blijven we als kerkelijke gemeente betrokken bij wat wordt aangereikt vanuit de gemeente Altena en Stichting Welzijn Pro Seniore.

Hoofdstuk 5: Dienen

Zendingsproject

De Werkgroep zending en werelddiaconaat ondersteunt de diaconie door vorm en inhoud te geven aan de betrokkenheid van de gemeente bij de wereldkerk en bij de nood in de wereld. De komende periode zal door de werkgroep gezocht worden naar manieren om het gekozen zendingsproject met regelmaat onder de aandacht van de gemeente te brengen.

Diaconale werkvakantie jongeren

Na de mooie ervaringen die de groep jongeren in 2018 opdeed in Moldavië, is het de bedoeling als gemeente (indien mogelijk in samenwerking met de hervormde gemeente Babyloniënbroek) elke drie jaar een diaconale werkvakantie voor jongeren mogelijk te maken.

Armoedebeleid

Aandacht voor hen die in financiële zin in de knel komen, is een kerntaak van de diaconale roeping van de gemeente. De maatschappelijke omstandigheden in ons land lijken erop te wijzen dat die aandacht in de komende jaren vanuit de kerken alleen maar harder nodig zal blijken te zijn. De diakenen zullen de komende periode zelf, en in contact met de gemeentelijke overheid, die ontwikkelingen blijven volgen. Als gemeente worden we uitgedaagd om te zoeken naar manieren om concreet handen en voeten te geven aan het lenigen van de nood van de naaste, dichtbij of ver weg.

Hoofdstuk 6: Jeugd en jongeren

In eerdere hoofdstukken zijn al een aantal beleidsvoornemens met betrekking tot kinderen en jongeren aan de orde geweest. In aanvulling daarop noemen we het volgende.

Integraal en doelgericht jeugdwerk

In het jeugdwerk verlangen we ernaar om samen met de jeugdleiders en ouders, de kinderen en jongeren van onze gemeente bij Christus te brengen, en hen te laten groeien in geloof. Daarbij is het belangrijk dat er samenhang is in het jeugdwerk, zodat in de diverse leeftijdsfasen gebouwd kan worden aan de geloofsontwikkeling van de kinderen en jongeren. De komende periode willen we het jeugdwerk tegen het licht houden, en onderzoeken welke activiteiten nodig zijn, en hoe die kunnen bijdragen aan de geloofsontwikkeling van de jeugd van de gemeente.

Dit vraagt om een bezinning op het doel, de inhoud en de inrichting van het jeugdwerk. Deze bezinning gaat de hele gemeente aan, dus niet alleen jeugdleiders en ouders. Bij de doop van een kind staat de gehele gemeente immers om de ouders heen, en beloven we elkaar te helpen.

Dit vraagt ook bezinning in de komende tijd op de vraag hoe we oudere generaties kunnen betrekken bij het jeugdwerk.

Kinderkoffer en geloofsopvoeding

We zien dat veel ouders het moeilijk vinden om de geloofsopvoeding thuis handen en voeten te geven. Het is van groot belang om hen daarbij te helpen en te stimuleren. Een initiatief als de kinderkoffer is daarvoor bedoeld. We blijven alert op mogelijkheden om (ook samen met buurgemeenten) ouders handreikingen te doen om de geloofsopvoeding gestalte te geven.

Hoofdstuk 7: Vorming en toerusting

IZB-Focustraject

De komende jaren doen we als gemeente mee aan een IZB-Focustraject. Dit traject zal de invulling van de vorming en toerusting in onze gemeente grotendeels bepalen. We hopen dat dit traject ons als gemeente helpt om steeds meer te focussen op Jezus, en het geloof in Hem concreet handen en voeten te geven op de plekken waar we doordeweeks zijn.

Tijdens het Focustraject hopen we de betrokkenheid van de gemeente bij de vormings- en toerustingsactiviteiten te vergroten, onder andere door een meer divers aanbod van ontmoetingsmomenten. Hierdoor raakt het Focustraject aan veel aspecten van het gemeentelven.

Avonddiensten

In hoofdstuk 2 is hierover opgemerkt dat deze momenten van samenkomen benut kunnen worden voor vorming en toerusting, bijv. door verdiepende themadiensten, of door het onderlinge gesprek over ethische thema's die spelen in de actualiteit.

Hoofdstuk 8: Kerk in en voor de dorpen

IZB-Focustraject

Zie hiervoor ook hoofdstuk 7. De vorming en toerusting binnen dit traject, heeft als doel de navolging van Christus door gemeenteleden in het leven van dag tot dag. Daarom heeft dit traject alles te maken met missionair gemeente-zijn, en dus met de manier waarop we als gemeente getuigend present zijn in de dorpen Eethen en Drongelen. Het is ons verlangen dat we de komende jaren hierin groeien als gemeente.

Inlooppuur geloof en zingeving

Onze predikant heeft recent contacten gelegd met de dorpshuizen in Drongelen en Eethen, en houdt daar twee keer per maand een inlooppuur voor dorpsbewoners (gelovig of niet) die vragen hebben rond geloof en zingeving. De komende periode wordt gebruikt om te ervaren of hier behoefte aan blijkt te bestaan, en zo zal duidelijk worden hoe hieraan al dan niet continuïteit gegeven kan worden.

PWA-school

Er is vanuit onze gemeente een goed contact met de docenten Protestants-christelijk Godsdienstig Vormingsonderwijs. Indien nodig is er ruimte voor financiële steun, er wordt in de eredienst voorbede gedaan, en tweejaarlijks wordt met de bovenbouwgroepen een bezoek gebracht aan het kerkgebouw, waar de predikant de kinderen ontvangt.

Waar zich mogelijkheden voordoen via deze docenten, of rechtstreeks in contact met het personeel van de school, deze contacten uit te breiden, willen we die benutten. Het voorbeeld van de Herdertjestocht die enkele jaren terug gehouden werd, is stimulerend.

Kerkgebouw van en voor het hele dorp

Een belangrijk aspect van de bezinning op het gebouwenbeheer (zie hoofdstuk 11) dat gaat over de plaats van het kerkgebouw in het dorp wordt verwoord in uitgangspunt 4 en 5 van deze bezinning:

4. Het kerkgebouw vervult haar rol in het 'midden' van het dorp. Ze is de 'kerk van/voor het hele dorp'.
5. Het kerkgebouw kan gebruikt worden voor activiteiten van anderen dan de kerkelijke gemeente. Hiervoor kan (bij passende activiteiten) de kerkzaal gebruikt worden. Nevenruimtes bieden weer andere mogelijkheden voor activiteiten van derden.

Hoofdstuk 9: Leidinggeven aan de gemeente

Kerkenraad – werkgroepen

Als kerkenraad zoeken we de komende periode naar geschikte vormen om meerdere gemeenteleden te betrekken bij het leiding geven aan de gemeente. Een vorm die we willen onderzoeken, en die deels al wordt toegepast in de gemeente, is die van een kerkenraad met werkgroepen. Het in hoofdstuk 2 genoemde beleidsvoornemen om een werkgroep eredienst te vormen, is hier een voorbeeld van. De Werkgroep zending en werelddiaconaat, en ook de Projectgroep gebouwenbeheer zijn al bestaande voorbeelden hiervan.

We vinden het belangrijk dat in een kleiner wordende gemeente, de gaven en talenten van allen benut kunnen worden. Tegelijk zien we al enige jaren dat het erg lastig blijkt om gemeenteleden te motiveren om hun steentje bij te dragen in ambtswerk, jeugdwerk en andere werkgroepen. Ontwikkelingen in de maatschappij spelen hierbij zeker een rol.

Bezinning op onze motivatie om al dan niet betrokken te zijn is wezenlijk in de komende tijd. Tegelijk zoeken we daarbij naar vormen van participatie die beter aansluiten bij de tijd en ruimte die gemeenteleden hebben in hun alledaagse leven.

Communicatie

Omdat het van belang is dat zoveel mogelijk gemeenteleden goed geïnformeerd zijn over wat speelt in de gemeente, houden we de komende tijd de communicatiemogelijkheden die we hebben tegen het licht. Hoe functioneren de website, het kerkblad, de mededelingen op zondag? Is een 'eigen' nieuwsbrief een waardevolle toevoeging aan de mogelijkheden die er al zijn?

Hoofdstuk 10: Bovenplaatselijk kerk- zijn

Samenwerking buurgemeenten en regio

Gemeente-zijn vindt vandaag de dag meer dan ooit plaats in verbondenheid met andere kerken in de regio. Zeker in een plattelandcontext waar gemeenten krimpen. Het is onze overtuiging dat samenwerking met buurgemeenten en binnen de regio de komende jaren alleen maar belangrijker zal worden. We denken daarbij concreet aan:

- *GeBED:*

Dit is de samenwerking die de predikanten sinds enkele jaren hebben, waarbij 'GeBED' staat voor Genderen, Babyloniënbroek, Eethen, Drongelen. Maar het dekt ook prachtig de essentie van de samenwerking als gemeenten, die allereerst kan leiden tot geestelijke herkenning, en onderling gebed.

Recente voorbeelden van samenwerking tussen deze gemeenten betreffen gezamenlijke thema-avonden, de samenwerking in het tienerwerk en rond armoedebeleid (met Babyloniënbroek), en het IZB-Focustraject (met de Genderense kerken). We onderzoeken de komende periode of er ook op andere gebieden van het gemeentelven samenwerking mogelijk is. Te denken valt aan de invulling van avonddiensten, het uitwisselen van ervaringen in het kerkbeheer, verbreding van het tiener- en jongerenwerk (HGJV).

- *Ring Heusden:*

In 2019 is de Ring Heusden gevormd. Deze valt samen met de gelijknamige werkgemeenschap van predikanten. De komende periode zal duidelijk worden op welke gebieden de gemeenten in de ring (regio) elkaar kunnen bemoedigen en versterken. Als gemeente willen we deze ontwikkelingen volgen, en ons steentje bijdragen.

- *Gemeente Altena:*

Ook het contact met de burgerlijke gemeente is waardevol, en vraagt om onze blijvende inzet. Met name als het gaat om de context waarin pastoraat, diaconaat en jeugdwerk vorm krijgen. Maar denk ook aan de kaders die er zijn rond het gebouwenbeheer.

Hoofdstuk 11: Kerkbeheer

Privacywetgeving AVG

Als kerkenraad en College van kerkrentmeesters hebben we de invoering van de AVG in 2018 gevolgd, maar gewacht met het concreet tegen het licht houden van alle aspecten van het gemeentelven die raken aan deze privacywetgeving. De komende periode, nu de contouren meer helder zijn, zullen we dat alsnog doen.

Archivering

Het beheer van de archieven van de gemeente is een taak van het College van kerkrentmeesters. De digitalisering van onze samenleving vraagt om bezinning op de wijze van archiveren. Dit heeft de komende tijd onze aandacht.

Gebouwenbeheer

De kerkenraad en het College van Kerkrentmeesters van de Hervormde gemeente Eethen en Drongelen oriënteren zich op mogelijkheden om de gemeente toekomstbestendig te maken wat het gebouwenbeheer betreft. Hiervoor is de ondersteuning ingeroepen van een projectgroep, die in 2019 met een eerste tussenrapportage is gekomen. Hoe dit de komende jaren een concreet vervolg zal krijgen, is nog ongewis.

Wel heeft de kerkenraad een aantal uitgangspunten overgenomen, die de visie op de rol van het kerkgebouw en het kerkelijk centrum weergeven. De komende tijd moet duidelijk worden of en in hoeverre deze visie geconcretiseerd kan worden.

1. Het kerkgebouw is een plek voor ontmoeting met God. Deze wordt verwacht in de liturgie, die plaatsvindt in de kerkzaal, met de liturgische elementen en attributen die daarbij van belang zijn (doopvont, Avondmaalstafel, preekstoel, kaars, orgel en piano)
2. Het kerkgebouw is een plek voor de ontmoeting met elkaar. Deze vindt plaats in de liturgie, die samen wordt gevierd. En ook in de tijd om de eredienst heen, vooraf en achteraf.
3. Omdat beide ontmoetingen (met God en met elkaar) wezenlijk zijn voor gemeente-zijn is het van belang dat ze allebei onder hetzelfde dak kunnen plaatsvinden.
4. Het kerkgebouw vervult haar rol in het 'midden' van het dorp. Ze is de 'kerk van/voor het hele dorp'.
5. Het kerkgebouw kan gebruikt worden voor activiteiten van anderen dan de kerkelijke gemeente. Hiervoor kan (bij passende activiteiten) de kerkzaal gebruikt worden. Nevenruimtes bieden weer andere mogelijkheden voor activiteiten van derden.
6. In het kerkgebouw als geheel is een (architectonisch) patroon herkenbaar dat de volgende beweging (van 'buiten' naar 'binnen') weergeeft: arriveren, ontvangst, cultuur, liturgie, stilte (P. van Dijk)
7. Het kerkgebouw biedt naast de kerkzaal ruimte aan nevenruimtes voor:
 - a. Ontvangst
 - b. Ontmoeting
 - c. Vergaderen
 - d. Kinder- en jeugdwerk
 - e. Ruimte voor catering
 - f. Werkplek predikant (bij parttime aanstelling)
 - g. Opbaarruimte overledene
8. Het kerkgebouw is toegankelijk voor minder validen en ouderen.
9. Het (gebruik van het) kerkgebouw is duurzaam ('groene kerk').